

ELŐTERJESZTÉS

Sávoly Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 2024. június 19-én tartandó soron kívüli, nyílt képviselő- testületi ülésére a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat **ötévente öt évre szóló** helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

Sávoly Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 128/2013. (VII.10.) számú képviselő – testületi határozatával fogadta el Sávoly Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP) a 2019-2023. évekre vonatkozólag, melyet a 68/2020. (XII.22.) számú határozatával felülvizsgált.

Az Ebktv. 31. § (4) bekezdése értelmében „A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Sávoly település 2023-2028. időszakra szóló helyi esélyegyenlőségi programjának elkészítése megtörtént, amelyhez igazodik a helyzetelemzés és az intézkedési terv is. Mindezek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy Sávoly Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2023-2028.) fogadja el.

Határozati javaslat

Sávoly Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Sávoly Község 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta és a mellékelt formában azt elfogadja.

Felelős: Schuller Tibor polgármester

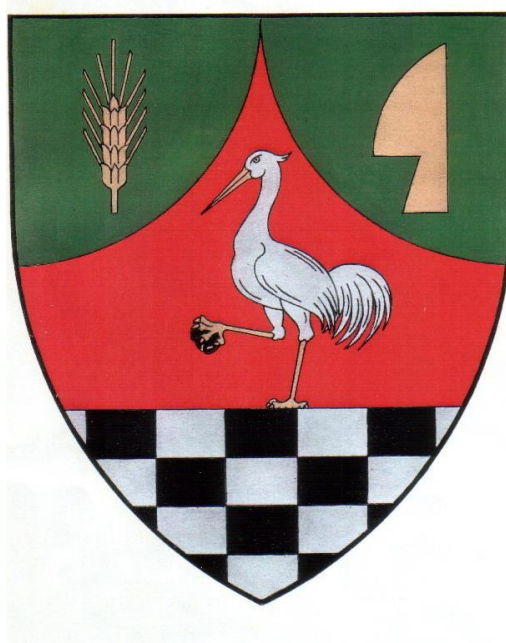
Határidő: értelem szerint

Sávoly, 2024. június 18.

Schuller Tibor s.k.
polgármester

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

SÁVOLY Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	41
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	47
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	50
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	54
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	55
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	57
1. A HEP IT részletei.....	57
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	57
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális).....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	59
3. Megvalósítás.....	67
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	67
3.2 A megvalósítás folyamata.....	67
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	68
3.4 Nyilvánosság.....	68
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	69
4. Elfogadás módja és dátuma.....	70

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján, a Belügyminisztérium által kiadott „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” dokumentum szerint átdolgozva** Sávoly Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Sávoly története

Sávoly történelmi históriájáról az oklevelek szerint 1397-ben készült az első dokumentum, akkor Sauol alakban szerepelt. 1405-ben Fejéregyházi György leánya, Katics asszony itteni zálogos birtokait Anthimus fia Jánosnak, volt szlavóniai albánnak adta. Kis- és Nagysávoly adományozásáról szólnak későbbiekben az iratok. 1406-ban Kissávoly egy részét Berzencei Lóránt fia, György nyerte adományul. Hunyadi János kormányzó 1447-ben a Kismaróti és Kissávolyi családnak adta a helységet. A XV. században sűrűn váltották egymást a tulajdonosok. A Pati Török család, a murakeresztúri apát, a Szentjakabi Chernel Bertalan, Tolnai Bornemissza János alkincstárnok - aki Mátyás királytól kapta adományul - voltak a földbirtokosok. 1480-ban Berzencei György fia, Sandrin indított pert Nagysávoly miatt Török Kocsárd ellen. A XVI. században is gyakran adták-vették az itteni birtokokat. Így földesúr volt az Orros család, Szerdahelyi Imre, Török János, majd Török Bálint, Komjáthy László özvegye, Nagy Máté, Zerdahelyi István, Lengyel Boldizsár és Bornemissza Pál is.

A török hódoltság alatt ezek a települések is elpusztultak. 1711-ben települt újra, gróf Festetics Pál birtokában. Ezt követően a Festetics család a tulajdonos még a XX. század 30-as éveiben is, de ekkor már a Magyar Földintézet tulajdonában is található földterület. Ez időben volt a legnépesebb a falu, 1932-ben a 196 lakóházban 1005 lakost számláltak. Akkoriban már működött a hitelszövetkezet, amely 1947-ben beolvadt a Dunántúli Bank és Takarékpénztár Rt-be, és működött tejszövetkezet és kiscigizda is. A római katolikus népiskolát 1750-ben alapították.

A posta, a telefon, illetve a körjegyző csak Somogyfőnyedben volt elérhető, míg 1951-től már helybe került a közigazgatás központja. A Szabadság Mgtsz. 1952-56 között működött, 1959-től pedig az Új Élet Mgtsz. gazdálkodott a földeken, melyhez később csatlakozott Főnyed, Szegerdő, Szökedencs. 1992-ben azonban csődbe ment a szövetkezet. Azóta a Darim Kft. 1000, és egy másik nem helybeli vállalkozó 600 ha földterületen termel takarmánynövényeket és kenyérgabonát. A társaság egy korszerű tisztító-szárító berendezést épített, amely nemcsak a saját szántóföldjein megtermelt növényeknek, hanem a környező gazdálkodók számára is lehetőséget ad a terményeik szárítására. A berendezés olajos magvak szárítására is alkalmas. Néhányan egyénileg próbálnak munkát vállalni a kereskedelemben és a szolgáltatásban, ám azt inkább jövedelempótló tevékenységnek szánják. Közel negyvenen kénytelenek naponta eljárni távolabbi munkahelyre. 1996 óta gázzal fűtenek Sávolyon, a lakások 80%-a rá is kötött a vezetékes hálózatra. Minden

második háznál cseng a telefon. A kettő önkormányzati lakás megfelelő komfortfokozatú, jó állapotú. A falu katolikus templomát 1875-ben szentelték fel, előtte látható az I. és II. világháború hősi halottainak emlékműve. Egészségügyi szolgálat helyben van, az orvos és a védőnő naponta rendel. Az állatorvos Balatonszentgyörgyön érhető el.

A 2000. évet címer- és zászlóavatással köszöntötte az önkormányzat.

A falu jelképét a hagyományokra alapozva tervezték, így a Festetics címerből az őrdaru, a XX. század elején használt pecsétnyomóból pedig az ekevas és a búzagalász öröklődik.

Naponta nyitva tart a több funkciót betöltő, könyvtárként és művelődési házként is szolgáló Agroturisztikai Központ.

Sávoly földrajzi elhelyezkedése

A Marótvölgyi-csatorna hídján átszaladó műút egy kettőskanyarral Sávolyra visz bennünket. A csatornában a víz nagyon lassan halad, mert mostanában új feladatot kapott: nem érheti el a Zala folyót, hanem a Kis-Balaton II. tározójának a bölcsője lesz. A mély, lápos, mocsaras terület, amely a Marcali-háttól nyugatra eső somogyi táj legmélyebb pontja, valaha a Jankó-tó otthona volt, ma azonban sás lepi el, itt-ott egy-egy liget néhány fával.

A faluval párhuzamosan haladó, forgalmas 7-es főútra járművel két helyen hajthatunk rá, az M-7 autópálya lejárója a 183-as km kőnél közvetlen ráhajtást biztosít az európai ötös koridorra, a Milánó - Szentpétervári vonalra. Kitűnő a település földrajzi elhelyezkedése. A Balaton Fly, a sármelléki repülőtér cirka 35 km, ahol szinte minden repülőgéptípus le és fel tud szállni. A közeli Balaton sok turistát vonz, sőt a külföldiek előszeretettel vásárolnak itt ingatlanokat is: eddig közel 40 családi ház került német és osztrák tulajdonba.

Itt, a 7-es számú főút mellett a falu jövőjét meghatározó tervek valósulhatnak meg. A természetet kedvelő turisták kerékpárúton Sávolyt is érintve körbeciklizhetik a Kis-Balatont. Érintett a környék a vadászturizmusban is. Kiskomáromi út - melyen régen Kiskomáromba jártak hónapos vásárba, üzletbe - beviszi a vadászokat a másik erdőrészebe, melyen már Szőkedencsig elbarangolhatnak a vendégek vadászat közben.

Köznevelés

A helyi Sávolyi Általános Iskola nyolc osztályos iskolaként szolgálja a helyi és környékbeli települések gyermekeinek az alapoktatás feladatait. Az intézmény 2013. január 1-jével állami fenntartásba és tankerületi központ működtetésébe került. A Siófoki Tankerületi Központ döntése alapján 2022. szeptember 1-től a Sávolyi Általános iskolában a felső tagozat szünetel. Óvodánk 2013. július 1-től tagintézmény a Marcali Kistérségi Többcélú Társulás által fenntartott Óvodai Központban (székhelye: Marcali).

Egészségügyi ellátás

Az egészségügyi alapellátási feladatokat a faluban a házi orvos látja el, 2019. október 1-től a védőnői feladatellátás Somogysámsonnal, Csákánnyal, Somogyzsitfával és Szőkedencsel kötött megállapodás alapján történik.

Közszolgáltatás

A hivatali ügyek intézése a Marcali Közös Önkormányzati Hivatal Sávolyi Kirendeltségén történik, mely heti egy napon egy fővel szolgálja a helyieket. Településünkön mozgóposta működik.

Kereskedelmi egységek

Élelmiszerboltból egy áll a vásárlók rendelkezésére, valamint egy panzió biztosít szállás lehetőséget az ide látogatóknak. Továbbá több mozgóbolt is árusít a településen.

Infrastruktúra

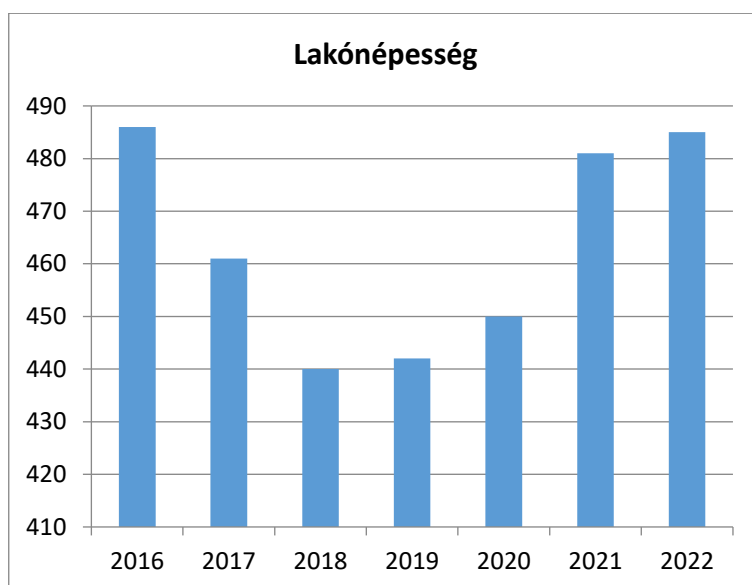
Községünk áram-, ivóvíz-, gáz-, telefon-, internet- és szennyvízhálózatokkal, szilárdhulladék szállítással ellátott az EU elvárásoknak megfelelően. Településünkre a telefon optikai kábelen jön be, így teljes szolgáltatásra (TV, internet, telefon) is lehetőség van.

Gazdasági jellemzők:

A hajdan virágkorát élő mezőgazdaság és állattenyésztés mára teljes hanyatlásnak indult. Egy-két gazdálkodó, őstermelő van már csak, akik ebből tartják fenn magukat. Egy komolyabb kft. működik a község területén, amelyeknek a növénytermesztés a fő profilja. Sajnos kis létszámot, 4-5 főt foglalkoztatnak csak cégen belül, tehát a gazdasági mutatóknál százalékos arányban csekély mértékben vannak jelen. Helyi munkalehetőség korlátozott, közszolgáltatásoknál, gazdálkodó szervezetnél, kereskedelmi egységekben, összességében olyan 40 fő körül mozog a foglalkoztatotti létszám. Falunkban komoly problémát jelent a növekvő munkanélküliség.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	486	bázis év
2017	461	94,86%
2018	440	95,44%
2019	442	100,45%
2020	450	101,81%
2021	481	106,89%
2022	485	99,99 %

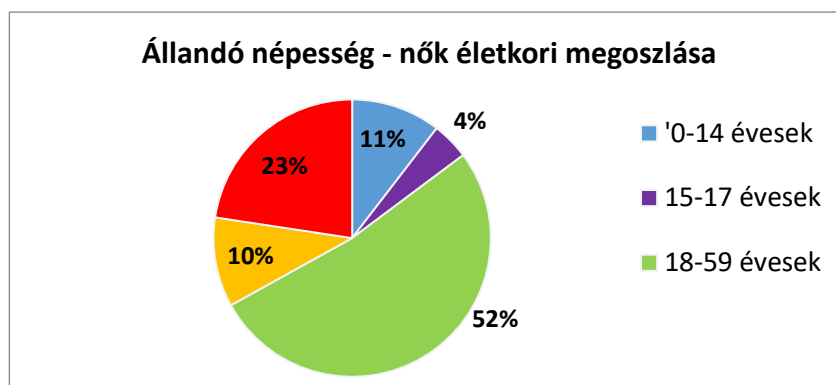
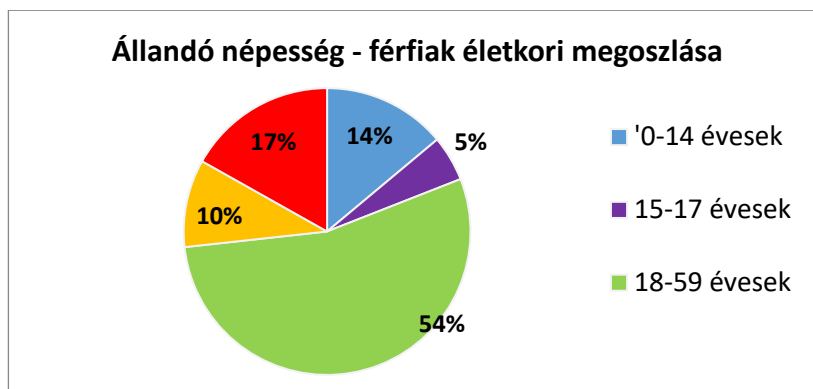
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépesség kisebb eltérésekkel csökkent vagy növekedett az egymást követő években. 2017-ben egy nagyobb visszaesés volt az elhalálozások számának megemelkedése miatt, majd az ez utáni időszak növekedő tendenciát mutat. 2020. évtől ismét a népesség csökkenése figyelhető meg. E mögött nagyobb részben az alacsony születésszám és magas halálozási szám, kisebb részben pedig az elvándorlás áll.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	273	230	503	54,27%	45,73%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	2,58%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	38	24	62	7,55%	4,77%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	10	24	2,78%	1,99%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	148	120	268	29,42%	23,86%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	27	24	51	5,37%	4,77%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	46	52	98	9,15%	10,34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség a bejelentett állandó lakosság. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük. A férfi lakosok száma 15 %-kal meghaladja a nőkéét. Kevés a 0-2 éves korosztály, ami a születések számának drasztikus csökkenését mutatja. Létszámban az aktív korúak, tehát a 18- 64 évesek teszik ki a lakosság zömét. A 65 év felettieknél a nők vannak többségében. Az idős korosztály teszi ki az összlétszám több mint 19 %-át, amely azt jelzi, hogy idősügyi kérdéssel foglalkozni kell önkormányzati szinten.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	100	78	128,21%
2017	93	80	116,25%
2018	98	70	140,00%
2019	98	62	158,06%
2020	110	58	189,66%
2021	110	55	200,00%
2022	106	56	189,28%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut, és le lehet vonni belőle, hogy az adott település népességére mi a jellemző, a fiatalos, vagy elöregedő népességszerkezet. Településünkön az elöregedő szerkezet a domináns. A szám adatok jól mutatják, hogy a felnövekvő 0- 14

éves korosztály létszáma Sávolyon folyamatosan csökken. A csökkenő tendencia rámutat arra is, hogy önkormányzati szinten kiemelten foglalkozni kell a gyermekekkel és a nevelésüket végző intézményekkel is.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-53,62
2017	-29,57
2018	-33,30
2019	15,87
2020	20,18
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások ugyancsak hozzájárultak a falu lakosságának csökkenéséhez. Az elvándorlásban döntően a fiatalok érintettek, akik a jobb élet és munkakörülmények reményében költöznek el más településre. Látható, hogy a negatív tendencia állandósult és aktív elvándorlást tapasztalunk.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Sávoly Község Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a falu működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a falu lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

SÁVOLY település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,

- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával valósul meg.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az itt jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült az Alaptörvénybe a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján készült. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat az Ebktv. végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletnek „*A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai*” fejezete,
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” tartalmazza.

Ezeket túl különös figyelmet fordítottunk a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.]. 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait. Ennek részei:

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési**

esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A középtávú stratégiából kiindulva az Önkormányzat saját területére vonatkozólag határozza meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket az alábbi dokumentumokkal összegezve:

- Sávoly Község Önkormányzat Gazdasági programja
- Településszerkezeti Terv és Helyi Építési Szabályzat
- Sávoly Község Önkormányzat Településfejlesztési Koncepciója
- Település Arculati Kézikönyv
- A településkép védelméről szóló 19/2017.(XII. 22.) önkormányzati rendelet

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A Marcali Többcélú Kistérségi Társulás a 2004. évben alakult meg. A Társulásban résztvevő önkormányzatok képviselő-testületei a közös céloknak megfelelő hatékony és eredményes tevékenység érdekében a megállapodásban rögzített eljárásban és módon szervezik és oldják meg, hangolják össze a települési önkormányzatok alábbi feladatait, (hatásköreit):

- a) óvodai ellátás;
- b) szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások keretében: családsegítés, szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat, pszichiátriai betegek közösségi ellátása, szenvedélybetegek közösségi ellátása, idősek nappali ellátása, idősek bentlakásos ellátása, idősek átmeneti gondozóháza, bölcsőde
- c) helyi környezet- és természetvédelem;
- d) helyi közfoglalkoztatás;
- e) gazdaság szervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok;
- f) hulladék szállítási közszolgáltatás;

a területfejlesztésről szóló 1996. évi XXI. törvény 10.§-a szerint

- g) területfejlesztés;

kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009.(IX.29.) Korm. rendelet szerint

- h) működési engedély, telephely engedély kiadása.

2019. október 1. napjától kezdődő hatállyal a védőnői ellátást Somogysámson, Csákány, Somogyzsitfa és Szőkedencs Községek Önkormányzataival kötött védőnői megállapodás útján biztosítjuk.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (továbbiakban: TeIR) adatbázisaiból kértük le, illetve a KSH, valamint, a járási hivatal,

és az önkormányzat saját statisztikai adatait használtuk fel. Bizonyos esetekben a helyi, térségi, országos kutatások adataira, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra támaszkodtunk.

A következő fejezetekben ezekre az adatokra támaszkodva végeztük el a részletes elemzést az egyes célcsoportok tekintetében.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Azt tekintjük mélyszegénységben élőnek, aki tartósan a létminimum szintje alatt él és lényegében esélye sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjen. A szegénység kialakulásának okai többek közt a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, az oktatás és képzés hiányosságaira, a nehezen kezelhető családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet (a mélyszegénységben élők több mint fele községekben él.) Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből adódik. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük mintegy 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma. Az viszont kijelenthető, hogy a romák élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció érvényesülése miatt.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Tábla: 3.1

Községünkben kb. 100 fő roma nemzetiségű személy él, de létszámukról pontos adat nem áll rendelkezésünkre. Ennek oka elsősorban az, hogy a roma nemzetiséghez tartozónak csak azt tekintik a nyilvántartások, aki a népszámlálás során magát annak vallja.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek szocializációs hiányosságok, alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség, munkanélküliség, a családok gyermekszáma, alacsony jövedelem vagy éppen a jövedelemnélküliség.

A lakosság tekintetében az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli szociális juttatásokból. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a szakképzettséggel nem rendelkezők, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváló problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

A jövedelmi és vagyoni viszonyokkal csak azoknál szembesülünk, akik valamilyen szociális ellátást igényelnek az önkormányzattól, hiszen ezeknek az elbírálásánál, jogosultság megállapításánál egyik fő szempont ennek vizsgálata. A pénzbeli szociális ellátásokra jogosultság megállapításánál a legtöbb esetben a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összege (vagy újabban a szociális vetítési alap) a mérvadó, amely 28.500 Ft. A mélyszegénységben élők nehéz szociális helyzetét tükrözi a települési támogatást igénylők alacsony jövedelmi és vagyoni helyzete. A jövedelmi helyzetre világít rá az is, hogy adott településen mennyi a személyi jövedelemadót fizetők hányada, amit az alábbi táblázat tartalmaz Sávolgy esetében.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	45,61	45,61
2017	42,31	34,09
2018	43,31	39,55
2019	40,76	37,56
2020	41,10	35,71
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Ebben a fejezetben a települési önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	6,22	8,50	7,36%
2017	7,29	7,74	7,52%
2018	6,84	5,33	6,09%
2019	6,35	8,44	7,40%
2020	5,79	10,46	8,13%
2021	8,65	7,28	7,97%
2022	4,79	3,21	8,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korú lakosságot illetően a férfiak magasabb létszámban foglalkoztatottak, ebből következően a nyilvántartott állás keresők között a nők vannak magasabb számban. A 2016-t követően csökkent a regisztrált állás keresők száma a nők körében, majd számuk 2019-től emelkedett. A férfiak esetében -a nőktől eltérően- 2016-tól emelkedés figyelhető meg, aztán 2017-től pedig egy csökkenő tendencia látható e téren. Ez annak a közmunka programnak köszönhető, amit állami támogatással a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kezdett el a Kis-Balaton körül. Ezt követően 2020-tól a férfiak esetében egy erősebb emelkedés, míg a nőknél ismét egy visszaesés figyelhető meg a regisztrált állás keresők számában.

A nyilvántartott állás keresők száma nem fest valós adatot ugyanakkor a munkanélküliekről helyi szinten, hiszen nem mindenki regisztráltatja magát állás keresőként a Somogy Megyei Kormányhivatal Marcali Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán. Ennek megtörténte esetén ez a számadat több mint valószínű, hogy kétszeresére emelkedne falunkban.

Megjegyzendő, hogy a nyilvántartott állás keresőkön kívül jelentős azoknak a száma is, akik a feketegazdaságban dolgoznak, többségük a Munkaügyi Hivatalban nem szerepel állás keresőként, vagy a rendszerből ki lett zárva, egészségbiztosítási jogvisztonnyal sem rendelkezik és a statisztikában sem jelenik meg.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint								
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	25	26	21	25	27	27	14
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	2,00	1,00	1,00	4,00	3,00	2,00	3,00
	%	8,00%	3,85%	4,76%	16,00%	11,11%	7,41%	21,42%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	0,00	4,00	3,00	2,00	4,00	3,00
	%	8,00%	0,00%	19,05%	12,00%	7,41%	14,81%	21,42%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	2,00	1,00	0,00	3,00	1,00	1,00
	%	8,00%	7,69%	4,76%	0,00%	11,11%	3,70%	33,33%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	4,00	2,00	2,00	4,00	4,00	1,00
	%	0,00%	15,38%	9,52%	8,00%	14,81%	14,81%	33,33%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	4,00	2,00	3,00	2,00	1,00	0,00
	%	16,00%	15,38%	9,52%	12,00%	7,41%	3,70%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	2,00	2,00	3,00	4,00	5,00	2,00
	%	4,00%	7,69%	9,52%	12,00%	14,81%	18,52%	14,28%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	3,00	1,00	3,00	1,00	3,00	2,00
	%	20,00%	11,54%	4,76%	12,00%	3,70%	11,11%	14,28%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	5,00	4,00	5,00	4,00	2,00	1,00
	%	12,00%	19,23%	19,05%	20,00%	14,81%	7,41%	33,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	2,00	1,00	1,00	4,00	4,00	0,00
	%	12,00%	7,69%	4,76%	4,00%	14,81%	14,81%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	3,00	3,00	1,00	0,00	1,00	1,00
	%	12,00%	11,54%	14,29%	4,00%	0,00%	3,70%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A korcsoportos bontásból kitűnik, hogy 2016-2021. év közötti időszakban elég szép számban van jelen a pályakezdőnek mondható 26-40 éves korosztály az álláskereső között, ők nem igazán kívántak részt venni a különböző közmunkaprogramban, bízva abban, hogy esetlegesen kecsgetőbb munkahelyet találnak. A megugró szám adatok, úgy létszámban és százalékban, a 41-55 éves korosztálynál mutatkoznak. Az álláskeresők évenkénti számának csökkenő tendenciája remélhetőleg megmarad.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	20,00	40,00
2017	57,69	60,00
2018	42,86	55,56
2019	40,00	70,00
2020	44,44	83,33
2021	33,33	55,56
2022	50,00	28,57

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

E táblázatból látható, hogy a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma a 2021. évre jelentősen lecsökkent e változásban szerepe volt a helyi közfoglalkoztatási programoknak is.

Településünkön az elmúlt időszak különböző fejlesztései, építkezései (M-7 autópálya, tervezett MotoGP) nagymértékben kihatottak a pályakezdő álláskereső férfiak foglalkoztatására. Sajnálatos módon a fejlesztések lezárulta, illetve megtorpanása, leállása a regisztrált álláskereső számának megugrását okozta. Illetve a fiatalok külföldön történő munkavállalását növelte, azonban ők nem jelennek meg az álláskeresők között. Nem hivatalos információink szerint településünkről megközelíti a 10 főt azon fiatalok száma, akik külföldön dolgoznak.

A nők sok esetben több szerzett hátránnyal indulnak a munkavállalás, foglalkoztatottság terén, mint a férfiak. A nyilvántartott munkanélküliek között a nők aránya kisebb, azonban a tartós munkanélküliek között a nők aránya magasabb, mint a férfiaké. Ennek oka lehet a társadalmi megítélés, végzettség, egyéb szerzett hátrány. A 18-29 évesek száma az elmúlt 4 év során 14%- al csökkent, ahogy a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők számában is csökkenés figyelhető meg.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	25	6	24,00%	14	56,00%	5	20,00%
2017	26	10	38,46%	13	50,00%	3	11,54%
2018	21	6	28,57%	8	38,10%	7	33,33%
2019	25	6	24,00%	12	48,00%	7	28,00%
2020	27	5	18,52%	13	48,15%	9	33,33%
2021	27	5	18,52%	11	40,74%	11	40,74%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2001. évi népszámlálási adatok szerint a 15 éves és annál idősebb lakosság közel negyede, 24,5 %-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, ebből különösképpen a nők száma magas. Az idősebb korosztálynál, leginkább a nőknél figyelhető meg, hogy gyermekkorukban nem követelték meg a ma már természetes igényként jelentkező alapfokú képzettséget. Mára a helyzet javult, de sajnos még ma is tapasztaljuk, hogy vannak olyanok, akik nem végezték el az általános iskola nyolc osztályát sem.

A munkaerő-piaci helyzet egyik legfontosabb meghatározója pedig az iskolázottság. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező munkaerő nagyobb eséllyel tud munkához jutni. Az álláskeresők 38,46%-a nem rendelkezett semmilyen iskolai végzettséggel 2017-ben, míg 50%-a csupán az általános iskola nyolcadik osztályát fejezte be. Azaz a regisztrált munkanélkülieknek 88%-a rendkívül alacsonyan képzett.

A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező regisztrált munkanélküliek aránya az álláskeresőkön belül 2019 óta emelkedett, a 2021-es évben számuk 11 fő volt. A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségű álláskeresőkön belül a legnagyobb arányt a szakmunkás, szakközépiskolai, technikai és gimnáziumi végzettségűek adják.

Ezek a szám adatok is mutatják, hogy ezen a területen beavatkozási tervet kell kidolgoznunk, ez megoldásra váró probléma, a felzárkóztatás és szakképesítés tekintetében is.

Általános iskolai- és középfokú felnőttoktatásban résztvevőkről adat nem áll rendelkezésünkre, helyi információk alapján a felnőttoktatás lehetőségeit az érintettek nem veszik igénybe.

- c) *közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;*

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	35	31
2017	29	27
2018	27	20
2019	20	20
2020	26	17
2021	22	19
2022	21	19

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatottak száma a település aktív korú lakosságához képest elenyésző, de a helyi foglalkoztatásban nagy szerepet játszó.

2017-ben és azt követő években a közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a 2016-os adathoz képest 16%- al csökkent. A közfoglalkoztatottak arányában a gazdaságilag aktív (15-64 éves) népességen belül 1,5%-os csökkenés látszik.

Problémát jelent, hogy több személy foglalkoztatására volna igény az egyébként aktív korúak ellátásban részesülők esetében, mert legtöbbször csak ez a munkalehetőség adott, máshol képtelenek elhelyezkedni. Egy kis falu tekintetében nagyobb létszámot azonban nem igazán tudunk alkalmazni a helyileg adott munkaterületek miatt. Munkájukat is nehéz összehangolni, mert csak a pályázatban leírtak szerint munkakörökben dolgozhatnak az adott célterületen. Téli időszakban az alkalmazásuk még nehezebb, mint nyáron, a munkát, teendőket illetően. A helyi foglalkoztatási probléma megoldására mindenképpen munkahelyteremtésre volna szükség, a közfoglalkoztatásra hosszú távon nem lehet megélelhetést alapozni. Ugyanakkor a közfoglalkoztatásban való részvétel a munka világában való megtartását elősegíti az érintetteknek.

- d) *a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;*

A fenti táblázat egyértelműen megmutatja, hogy településünkön a legnagyobb foglalkoztató az Állam az Önkormányzaton és a KLIK-en keresztül az állami szektorban dolgozó 42 fővel, valamint a különböző közfoglalkoztatási programokkal, amelyeket Önkormányzatunk - és 2010-től folyamatosan a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság is - biztosít.

A foglalkoztatáshoz hozzáférés fontos tényezője a közlekedés. Ez a közeli kistérségi- és járási központba, Marcaliba történő bejutás szempontjából még jónak mondható, de már itt is gondot okoz az esetleges 3 műszak felvállalása (a saját személygépkocsi használata ráfizetéses). A vármegyeszékhely, Kaposvár és a távolabbi városok a munkavégzéshez szükséges ingázás tekintetében a távolság miatt csak

korlátozottan jöhetnek szóba. A vidéken élő munkanélküliek számára az ingázás is hátrány munkavállalás esetén.

- e) *fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;*

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	25	2
2017	26	2
2018	21	2
2019	25	3
2020	27	3
2021	27	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) *munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;*

Nincs információ ehhez.

- g) *mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;*

Önkormányzatnak saját fenntartású intézménye nincs, a közfoglalkoztatás szervezésével nyújt segítséget a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatásához.

- h) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;*

Helyi szinten hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nem beszélhetünk, példának felhozva a korábbiakban leírtakat, a romák a közfoglalkoztatásban nagyobb arányban vannak jelen, mint a nem romák. Ugyanakkor a feketegazdaság jelen van községünkben is, amikor munkanélkülieket (legfőképp romákat) dolgoztatnak bejelentés nélkül, mert ez a megélhetésükhöz létszükséglet, szemben az álláskereséssel, amely többnyire sikertelenül végződik. Normális foglalkoztatás híján elesnek ugyanakkor a családi kedvezményektől, nem szereznek jogosultságot nyugdíjra, egészségügyi ellátásra.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak, a havi 22.800 Ft összegű juttatásból élők is kénytelenek ezzel a lehetőséggel élni, mert a kapott ellátásából nem tudnak, képtelenek havi szinten megélni.

A mélyszegénység felszámolása a foglalkoztatási helyzet megoldásával orvosolható. Sürgős megoldásra lenne szükség, fel kellene számolni a fekete gazdaságokat, de legfőképpen az emberek szemléletén kellene változtatni, munkahelyeket teremteni, a szociális ellátások összegeit megemelni (amelyek már évek óta ugyanakkora összegűek az életszínvonal romlása és a megélhetési költségek

emelkedése ellenére), mert mindezek hiánya rossz irányba tereli az embereket. Ha nem tudnak elhelyezkedni, munkahely hiányában, azzal a lehetőséggel élnek, ami van, még ha az kockázattal és hosszútávon hátránnyal is jár számukra.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Napjainkban a digitális kultúra, a digitális közigazgatás, sőt az egészségügyi ellátások digitális eszközök által történő igénybevétele a tényerésével nélkülözhetetlen lenne a lakosság számára biztosítani a digitális ismeretek megszerzését és azokhoz való hozzáférési lehetőségeket könnyíteni. A településünkön működő Agroturisztikai Központ ennek megfelelő színteret biztosítana.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	25	8,12%	7	28,00%
2017	26	9,03%	5	19,23%
2018	21	7,72%	2	9,52%
2019	25	8,87%	4	16,00%
2020	27	9,57%	5	18,52%
2021	27	8,54%	7	25,93%
2022	14		3	21,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma a 2016-2021 közötti években ingadozott, míg 2016. évben 7 fő részesült álláskeresési segélyben. Majd 2018. évben 2 főre, 2021-ben pedig ismét 7 főre emelkedett az álláskeresési segélyben részesülők száma, amely 2%-át adta a falu aktív korú lakosságának. Ezt elsősorban a közmunka programok engedélyezett létszámai befolyásolják. További szerepet játszik, hogy az azonos nevű ellátás jogosultsági feltételei is változtak az évek során.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	8	32,00%	n.a.	-	15	60,00%
2017	10	38,46%	13	49,12%	15	57,69%
2018	10	47,62%	11	52,29%	12	57,14%
2019	7	28,00%	8	32,64%	11	44,00%
2020	8	29,63%	9	34,30%	13	48,15%
2021	6	22,22%	16	59,26%	13	48,15%
2022	5	35,71	6	42,85	8	57,14

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Marcali Járási Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	3
2018	4
2019	3
2020	3
2021	3
2022	4

Forrás: TeIR, KSH

Álláskeresési járadékban részesülhet az az álláskereső, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, és kereső tevékenységet nem folytat, tehát munkaviszonyban nem áll, és vállalkozói tevékenységet sem folytat, és munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az illetékes állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Az álláskeresői járadékra jogosultak száma 60%-a volt a regisztrált munkanélkülieknek 2016.évben, addig ez az arány 2019-ben 44% volt. 2020-ban egy kisebb emelkedés figyelhető meg nyilvántartott álláskeresői száma, az álláskeresői járadékra jogosultak száma is emelkedett.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. Emellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	227	0	0,00	30,84	81,06	98,24
2017	227	0	0,00	30,84	81,06	98,24
2018	227	0	0,00	30,84	81,50	98,24
2019	228	1	4,39	31,14	80,70	96,05
2020	228	0	0,00	31,14	80,70	96,05
2021	228	0	0,00	31,14	n.a.	n.a.
2022	228	0	0,00	31,14	n.a	na.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	227	n.a.	4	2	4	2	n.a.
2017	227	n.a.	4	2	4	2	n.a.
2018	227	n.a.	4	2	4	2	n.a.
2019	228	n.a.	4	2	4	2	n.a.
2020	228	n.a.	4	2	4	2	n.a.
2021	228	n.a.	4	2	4	2	n.a.
2022	228	n.a.	4	2	4	2	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A helyi lakásállomány nem nőtt lakóház építésével, hanem az utóbbi két évben csökkent, bontás miatt. Lakóház építésébe a „falusi CSOK” felhasználásával sem mertek a családok belevágni. Az önkormányzat bérlakás állományából 3 értékesítésre került 2011-ben, jelenleg 2 megfelelő körülményeket biztosító bérlakásban laknak, kettő további ingatlanban, amely lényegében szükséglakás, szintén 2 család él. Bérlakások számának növelésére szükség lenne, mert erre néhány igény akad, de a meglévők teljes felújítására sincs anyagi kerete az önkormányzatnak. A meglévő önkormányzati bérlakásokon apróbb felújításokat végzett csak az önkormányzat, a lakásokban jelenleg bérlők laknak.

b) szociális lakhatás

Községünkben nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Községünkben nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat a települési lakhatási támogatást rendeleti szinten szabályozza, a költségvetésében erre forrást tudott elkülöníteni.

A 2015. évben jelentős mértékben átalakult a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

- Egységesedtek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök;
- Módosult a szociális törvény alapján kötelezően biztosítandó ellátások köre;
- Az önkormányzatok mozgásterét az általuk nyújtott ellátások meghatározásában.

Az önkormányzatok által biztosított ellátások neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatásra változott. E támogatás keretében az önkormányzatok az Szt. felhatalmazása alapján és keretrendszerében foglaltak között az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak rendszeres vagy rendkívüli támogatást. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,

c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,

d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A Szocvtv. által korábban szabályozott szociális ellátások közül a lakásfenntartási támogatás, az adósságkezelési szolgáltatás esetében 2015. március 1-től nem tartalmaz szabályozást. Ezek ellátásokról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok dönthettek az ún. települési támogatás keretében. Az önkormányzat kötelezettsége abban állt, hogy a települési támogatásról rendeletet alkosson. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, mely feltételek teljesülése esetén milyen jellegű támogatást nyújt, a törvényi keretek között, a megfelelő saját forrás biztosításával az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozott.

Ennek megfelelően Sávoly Község Önkormányzatának képviselő-testülete a 9/2022. (VI.30.) önkormányzati rendeletével a szociálisan rászorultak számára havi rendszerességgel folyósított, vissza nem térítendő települési támogatásként (rendszeres települési támogatás) a lakások fenntartásához kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez *települési lakhatási támogatást* nyújt az arra jogosultak számára.

Az önkormányzat települési támogatás formájában próbálja segíteni a nehéz anyagi helyzetű családok lakhatását. Ezen jogosultság megalapozza az egyes közszolgáltatók felé a védendő fogyasztói státusz megállapítását is. Védendő fogyasztói kérelmet az nyújthat be a villamos energia- gáz, illetve vízi közmű szolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül. Ez alapján a védendő fogyasztó alanyi jogon részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	23	12
2017	31	46
2018	21	65
2019	22	62
2020	16	52
2021	13	50
2022	14	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Nincs információnk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Községünk egész területén, sőt egyes külterületi településrészeinken, mint a Demjentelep és a Vasútállomás környékén is lehetőség van a lakhatási feltételek kialakításához. A közműszolgáltatások terén: az áram, a telefonhálózat, a szilárdhulladék szállítás, a mozgó posta, a helyi vízellátórendszer biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok Sávoly község közigazgatási területén nincsenek.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	0	23	8
2017	0	0	0	0	22	0,00
2018	0	0	0	0	23	0,00
2019	0	0	0	0	21	0,00
2020	0	0	0	0	20	0,00
2021	0	0	0	0	21	0,00
2022	0	0	0	0	20	0.00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Községünkben háziiorvosi szolgálat működik egy orvossal és ápolónővel. A 2013. évtől kezdődően körzetösszevonás miatt a korábban sávolyi székhelyű háziiorvosi körzet kibővült egy -korábban- tartósan betöltetlen felnőtt körzettel és a székhelye Marcaliba került. A feladat ellátásában azonban ez fennakadást nem okoz.

Az egyéb szakellátások Marcaliban, Kaposváron és Nagykanizsán érhetők el. Az önkormányzat a 2022. év végéig társuláshoz való csatlakozással biztosította a fogászati alapellátást és a háziiorvosi ügyeletet. A védőnői szolgálat szintén a környező településekkel kötött megállapodás alapján végzi feladatát településünkön.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrőprogramokhoz hozzáférés csak a körzetközpontokban, úgy Marcaliban, vagy Kaposváron érhető el a szakintézményeknél (kórház, tüdőgondozó stb.) Nőknek mammográfiai- és nőgyógyászati szűrés évente egy alkalommal a háziorvosi szolgálat által szerveződik. A megjelentek száma mindig elég magas. Prevenciós programok iskolaszinten be vannak iktatva, de a lakosság részére nincsenek. Az Önkormányzat az eseti rendezvényein propagálja és biztosítja a háziorvossal az egyszerűbb szűrővizsgálatokat.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyileg nincs.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden, a közigazgatási területén működő intézményben (óvoda, iskola) biztosítja (szerződéssel szolgáltatóval) a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltató minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, a jogszabályi előírásoknak megfelelő.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Szervezett sportprogramok települési szinten nincsenek, csak iskolai szinten. Az iskolánál tornaterem és a faluban sportpálya azonban adott a sportolni vágyóknak. Az iskolás gyermekek úszásoktatása a Siófoki Tankerületi Központ szervezésében valósul meg, amely a KLIK és a Marcali Városi Fürdő- és Szabadidő Központ között létrejött szerződésben meghatározottak alapján történik. A gyermekek szállításáról a Tankerülettel szerződött vállalkozó gondoskodik.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szociális alapszolgáltatások, amelyet önkormányzatunk is biztosít a rászorultaknak: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés gyermekjóléti szolgálat (gyermekjóléti alapellátás), időskorúak nappali ellátása, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgálat és pszichiátriai betegek közösségi ellátása. Ezeket társulás útján nyújtjuk. Továbbá falugondnoki szolgálat is működik településünkön.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Helyileg nincs.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

Sávoly község közigazgatási területén népkonyha nem működik, a szociális étkeztetést a Marcali Kistérségi Többcélú Társulással kötött megállapodás alapján biztosítjuk.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei sokrétűek lehetnek, ezek a közös utcában lakók, a munkahelyek, intézmények, a templomok, a civil szervezetek által biztosított közösségi életterek. Községünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta, községünkben önszerveződő dalkör színesíti a közösség életét.

Községünkben az Önkormányzat szervezésében számos lehetőség van tartalmas és igényes művelődésre, kapcsolódásra. Az Agroturisztikai Központ könyvtár működik, a könyvtáros közösségi programokat szervez.

Az Önkormányzat gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a községben lévő „szellemi tőkét” bevonja a falu társadalmi életébe, javaslataik, véleményük kikérésére a falut érintő fontosabb döntések meghozatalában.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nem	2 213	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) *közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;*

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított, a polgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat e feladatokról részben saját hatáskörben, fenntartóként, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, környező települések civil szervezeteivel, helyben és a környéken működő gazdasági társaságokkal, az egyházzal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az úgynevezett humán szolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

Etnikai konfliktusok nem voltak községünkben. Roma és magyar nemzetiségű számára egyformán adottak a közszolgáltatások, és azok igénybevétele. Mindenki igyekszik az együttélés normáit betartani és alkalmazkodni egymáshoz.

c) *helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;*

Az Önkormányzat és számos önkéntes munkájával és adományokkal, azok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait Sávolyon. A szolidaritás és felelősség településünk életében mindenhol jelen van. Ez felajánlásokban és önkéntes munkában is nyilvánul (gyermekek ajándékozása, lakosság megvendéglése, templom rendbetétele, virágos falusi környezet kialakítása, köztéri padok, óvodai játszótér karbantartása szülők segítségével.)

d) *a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;*

Nincs információnk.

e) *helyi lakossági önszerveződések.*

Sávolyon évek óta működik a több rangos elismerésben is részesült Sávolyi Dalkör.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben roma nemzetiségi önkormányzat nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a tartósan munkanélküliek száma.	Közös foglalkoztatási programok indítása munkáltatókkal, civil szervezetekkel integrációs programok megvalósítása érdekében, munkáltatók vonzása, közfoglalkoztatási programok szervezése, munkaerő-piaci kompetenciák/ OKJ képzettség megszerzését támogató képzések szervezése, ezekben való közreműködés
Alapkompetenciák hiánya a mélyszegénységben élők esetében.	Alapkompetenciák megszerzésére irányuló képzések szervezése, ezekben való együttműködés.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A helyi ellátórendszer különböző támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermekek nevelésében; támogatások nyújtásával igyekszik védelmet biztosítani a gyermeket nevelő családok számára. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális hálózaton keresztül valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. A preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben élő, a fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	273	230	503	54,27%	45,73%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	2,58%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	38	24	62	7,55%	4,77%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	10	24	2,78%	1,99%

Forrás: TeIR, KSH star

Községünkben a gyermeklétszám csökkenő tendenciát mutat. A születések száma az utóbbi években elenyésző volt. Kevés család mer felvállalni gyermekszülést (a roma családokra jellemző inkább a 3-4 gyermek). Ennek oka a létbizonytalanság, megélhetési gondok. A 2019. évi adatok szerint a 0-2 éves gyermekek száma a lakosság 2,58 %-át teszi ki, a 18 év alattiak a 15%-át, amely 86 fő. Ezt a tényadatot, ennek összetételét mindenképpen figyelemmel kell kísérni.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: a Gyvt 67/A. §- a alapján „Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

Az alábbi táblázatok a 2022. december 31-i állapot szerinti saját adatokat tartalmazzák a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről.

Hátrányos helyzetűek száma (HH)	
	13
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	13
• szülő(k) vagy gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	-
• elégtelen lakókörnyezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
Családok száma, amelyekben a HH gyermekek élnek	7

Halmozottan hátrányos helyzetűek száma (HHH)	
	8
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k), gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	8
• szülő(k) vagy gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen környezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
Családok száma, amelyekben a HHH gyermekek élnek	5

Forrás: saját adatgyűjtés

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	n.a.
2017	2	n.a.
2018	0	n.a.
2019	0	5
2020	1	4
2021	1	5
2022	1	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet, a család szétesése, nevelés, gondozás hiánya, lakhatási körülmények, egészségtelen életmód, a gyermek mentális állapota és bántalmazás a meghatározó. Településünkön a 2020. és 2021. évben 1 fő volt védelembe vett, míg a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 5 fő volt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Pénzbeli támogatás: A támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugdíjszerű rendszeres pénzellátásban részesül.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	
2017	29
2018	33
2019	27
2020	21
2021	23
2022	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2018-ig korábbi években emelkedett, tükrözi a családok folyamatos anyagi nehézségeit, az évről évre emelkedő elszegényedést. 2019-től folyamatosan csökkent, amely tény mögött azonban nem a családok helyzetének jelentős javulása, hanem a jogosultsági feltételeknek a változatlansága áll. Az emelkedő minimálbérekhez képest a jövedelmi jogosultsági határ ugyanis évekig nem változott ezen támogatás esetében sem.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre és a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosultak körének átfedése miatt a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás „beolvasztásra” került a rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe 2013. április 1-től. Az átalakítást követően a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás – pénzbeli ellátás elnevezéssel – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó, speciális jogosult kör számára biztosítandó támogatási elemmé vált.

A 2019. évtől csökkenés tapasztalható a gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számában, ami azonban elsősorban nem a gyermekek helyzetének javulását, hanem a csökkenő gyermeklétszámot, illetve azt is jelzi, hogy a családok egy főre jutó havi jövedelme a jogszabályban meghatározott feltételeknek nem felel meg. Továbbá, hogy a nagykorúvá vált gyermekek egy része kikerült a rendszerből

Sávoly községben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli ellátására jogosult személy nem volt az elmúlt évek során.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	0	1	1
2017	0	1	1
2018	0	1	1
2019	0	1	1
2020	0	1	1
2021	n.a.	n.a.	-
2022	n.a.	n.a.	-

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére. Az önkormányzat pedig rendeletben szabályozza, hogy az étkezési térítési díj 20%-ának megfelelő kezdeményre minden helyben igénybevevő gyermek jogosult.

Az oktatási intézmények adatai alapján megfigyelhető, hogy az ingyenes étkeztetésben részt vevő gyermekek száma 2011-ig emelkedik, majd ezt követően egy csökkenés figyelhető meg. Az ingyenes étkeztetésben részesülő óvodások száma 70%-kal csökkent a 2011. évi adatokhoz képest, míg az iskolások száma ingadozó az elmúlt években.

Sávoly Község Önkormányzata a gyermekétkeztetésről az előző évekhez hasonlóan gondoskodott. Valamennyi köznevelési intézmény esetében megoldott a közétkeztetés szolgáltatása külső cégtől vásárolt szolgáltatásként.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül az óvodai étkeztetés is ingyenes azon egy- és kétgyermekes családok számára, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a minimálbér nettó összegének 130 százalékát. A jövedelmei jogosultságnak történő megfelelésről a gondviselők nyilatkoznak. Ezek alapján Sávolyon az óvodás korú gyermekek mindegyike ingyenesen étkezik.

Sávoly Község Önkormányzata a gyermekétkeztetésről a gyermekvédelmi törvényben előírtaknak megfelelően gondoskodott. A nevelési-oktatási intézményekben ellátott, tanuló gyermekek számára étkeztetési szolgáltatást vásárolt az önkormányzat külső cégtől. A sávolyi gyermekek a gyermekétkeztetés tekintetében a következő kedvezményekben részesültek a 2021. évben:

- 6 fő iskolás - 50% állami támogatás
- 5 fő fizet térítési díjat
- 8 fő 1-8. osztályos tanuló és 26 fő óvodás - 100 %-os állami támogatás.

Sávoly Község Önkormányzata valamennyi sávolyi állandó lakos általános iskolás gyermek esetében az étkeztetés személyi térítési díjának megfizetéséhez 20 % támogatást nyújt.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön külföldi állampolgárságú gyermek nincsen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nincs információnk.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Községünkben szegregált lakókörnyezet nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek** (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása a Gyvt-ben került szabályozásra.

Ennek értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők a következők:

- a szülő, családba fogadó gyám iskolai végzettsége alacsony; legfeljebb alapfokú végzettség;
- a szül, gyám alacsony foglalkoztatottsága;
- az elégtelen lakáskörülmények;
- a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet nem érinti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő kedvezményeket.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma (2022. évben): 26 fő (14 család)

- ebből hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű: 21 fő (12 család)

Hátrányos helyzetűek száma (HH)	13
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	13
• szülő(k) vagy gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	-
• elégtelen lakókörnyezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
Családok száma, amelyekben a HH gyermekek élnek	7

Halmozottan hátrányos helyzetűek száma (HHH)	8
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k), gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt	8
• szülő(k) vagy gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen környezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
• szülő(k) vagy gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, ill. lakáskörülmény miatt	-
Családok száma, amelyekben a HHH gyermekek élnek	5

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások biztosítása a helyi önkormányzat feladata. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó a gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó

egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. A gyermekjóléti szolgáltatásokat az önkormányzat társulási megállapodás keretében a társulás által fenntartott intézményen keresztül biztosítja, a kollégák hetente érkeznek ki a településre.

A köznevelési feladatokat községünkben az alábbi intézmények biztosítják: óvoda, iskola. Az óvodai, iskolai napközit, tanulószobai foglalkozásokat a tanulók 100 %-a igénybe veszi. Családi napközi és bölcsőde községünkben nincs. A bölcsődét a Marcali Kistérségi Többcélú Társulás által fenntartott Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ által működtetett Bölcsődében tudják a szülők igénybe venni.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0	13	-
2017	0	20	-
2018	0	15	-
2019	0	17	-
2020	0	18	-
2021	0	10	-
2022	0	14	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnő szolgáltatáshoz minden gyermek hozzájut községünkben, a védőnői körzet több településre terjed ki. A 0-3 éves korú gyermekek száma a 2017-es évhez képest csökkent.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön külön gyermekorvosi körzet nincs. A gyermek háziorvosi feladatokat a vegyes körzetben dolgozó háziorvos látja el napi szinten. A szülők gyermekeiket szakorvoshoz Marcaliba hordják.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	0	0	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A település köznevelési intézményeiben a Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye látja el a gyógypedagógiai tanácsadást, korai fejlesztést, oktatást és gondozást, amely feladata a komplex koragyermekkorai intervenció és prevenció: az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása. A korai fejlesztés és gondozás tevékenységei a komplex gyógypedagógiai fejlesztés, tanácsadás, a társas, a kommunikációs, és nyelvi készségek fejlesztése, a mozgásfejlesztés, a pszichológiai segítségnyújtás. Külön kihangsúlyozandó a komplex segítség, melyet az intézmény biztosít: gyógypedagógus, logopédus, pszichológus és mozgásfejlesztő szakemberek team munkában segítenek. Minden tanév elején felveszik a kapcsolatot a gyermekorvosokkal, védőnőkkel – szórólapon ismertetik a lehetőségeket. Cél az, hogy minél korábban kerüljenek az intézménybe a rászoruló családok, gyermekek. A szociálisan hátrányos helyzetűek esetében a járás védőnői, a családsegítő szakemberek sokat segítenek. Korai fejlesztésben kiemelten fontos a szülők rátanítása a gyermekük fejlesztésére, a Szakszolgálat szakemberei ezt megteszik. A hátrányos helyzetű családoknak segítenek az eszközkölcsonzással is. Szerveznek nyílt napokat, szülősegítő tréninget, szülőtanfolyamot. Vannak gyermekek, akik otthoni ellátás keretében kaphatnak gondozást, ezzel a szülőről levéve a nagy terhet. Az elmúlt években az intézmény nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy minden kis faluban, a leghátrányosabb családokban is tudhassanak erről a lehetőségről.

A járás óvodáiban, iskoláiban a szakemberek helyszínen végzik el szükség esetén a szűrést, vizsgálatot, valamint a fejlesztést, terápiát is. Amennyiben súlyos beteg gyermekről van szó, otthon is ellátásban részesítik. Együttműködésük a helyi pedagógusokkal (előadások, értekezleteken való részvétel, tréning, képzések, szakkönyvek, eszközök kölcsönzése, tanácsadás, esetmegbeszélés) is nagyon sokszor a hátrányok leküzdését szolgálja.

Tankerületi szakértői bizottsági feladatot is elláttak: a 3. életévüket betöltött gyermek, tanuló teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai vizsgálata, a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása és az ehhez kapcsolódó felülvizsgálatok elvégzése, a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása, amennyiben sajátos nevelési igény valószínűsíthető, megyei szakértői bizottsághoz való továbbküldés. A 18 hónapos korig a korai fejlesztés szükségességének megállapítása, szakértői vélemény elkészítése, fejlesztési út kijelölése az intézményben, helyben történik.

A hátrányos helyzetűek megsegítését szolgálja az előbb már említett helyszíni vizsgálat, szükség esetén a gyermek, tanuló anyanyelvi sajátosságainak figyelembe vétele, amennyiben az intézménybe érkezett beutalóból tudomásunkra jut, hogy a halmozottan hátrányos szülő esélyegyenlőségi szakember bevonását kéri, ezt természetesen biztosítják. Magánkezdeményezéssel a Szakszolgálathoz forduló szülők esetében is figyelembe veszik ezen igényeket.

Logopédiai ellátás keretein belül biztosítják beszédindítást, hang-, beszéd-, nyelvfajlódási elmaradás, beszédhibák és a nyelvi kommunikációs zavarok javítását, diszlexia, diszortográfia, diszgráfia, diszkalkulia kialakulásának megelőzését a beszéd technikai és tartalmi fejlesztését szolgáló logopédiai terápiás foglalkozáson. Elvégzik a 3. és az 5. életévüket betöltött gyermekek szűrését, részletes logopédiai vizsgálatot végeznek, logopédiai vizsgálati véleményt készítenek. Ahogy a többi területen is, itt is, ahol szükséges és lehetséges helyszínen történik a szűrés, vizsgálat, terápia. Ők is biztosítják az eszközöket, szülői tanácsadást, pedagógusok megsegítését.

A Szakszolgálat végzi az orvosok, védőnők által kiszűrt gyógytestnevelésre jogosult gyermekek, tanulók ellátását az óvodákban, iskolákban.

A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadást már a megye feladatkörébe került, de a Szakszolgálat pszichológusai továbbra is segítik a tanulókat, szüleiket, pedagógusaikat a pályaorientációban, megfelelő iskolaválasztásban, melyet egy kiadvánnyal is támogatnak (kidomborítva a problémával küzdő tanulókra). Iskola-, óvodapszichológiai ellátást is több járási intézményben biztosítanak, ez a feladat az intézményekre hárul – a Szakszolgáltatnak az új jogszabály szerint koordináló szerepe lesz. Tudva, hogy az intézmények ellátottsága nem teszi lehetővé ezt a szolgáltatást, ezután is igyekeznek minden segítséget megadni, a hátrányos helyzetű tanulók számára a szociális problémákból adódóan bizony sokszor szükséges a pszichológiai megsegítés.

Az intézmény tehetségpontként működik: részese a tehetségazonosításnak, megsegítésnek, szülői támogatásnak, pedagógus konzultációnak, mérést végez. A tehetséggondozásba ugyanúgy bevonják a halmozottan hátrányos tanulókat is, helyszíni segítséssel, eszközök biztosításával.

Mindezen alapfeladatokon túl kiegészítő tevékenységeket is végeznek, ezek többnyire pályázati forrásból megvalósuló szolgáltatások: az elmúlt években hatékonyan működtek, és sok hátrányos tanulót érintettek a tanulói önismereti tréningek, a tanulás tanítását segítő foglalkozások, a szülősegítő és pedagógus érzékenyítő tréningek.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az önkormányzat az alapellátást társulási keretek között biztosítja a Marcali Szociális és Gyermekjóléti Központon keresztül. Ezen feladatokat egy családgyógyozó látja el a hivatalban, heti egy alkalommal. A jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek, családok részére nyújtanak szolgáltatást, közreműködnek a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Önkormányzati bölcsőde a településen nem működik, a társulási megállapodás alapján a bölcsődei szolgáltatás Marcaliban vehető igénybe.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzügyi és természetbeni ellátások, tovább a gyermekjóléti alapellátások szolgálják.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll (iskola, óvoda, védőnő, orvos, rendőrség stb.). A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Helyben, önkormányzati szinten csak az alábbiak biztosítottak krízishelyzet esetén: szociális alapszolgáltatások, étkeztetés biztosítása.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolánkban zajló szűrőprogramok rendszeresek. A vizsgálatok mellett úszás program segíti a gyermekek fejlődését.

A védőnőtől a várandós kismamák, gyermekes anyukák kaphatnak segítséget a családlátogatások során. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés, más esetben pedig ösztönzi őket arra, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál érzékszervi mérést és egészségügyi ismeretterjesztést végez.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermekek térítésmentesen, a rászoruló iskolások 50%-os támogatás mellett vesznek részt az étkeztetésben. Étkezési kedvezményben (normatív) a gyermekek 80 %-a részesül. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermek, étkezési lehetősége biztosított. A törvény által meghatározott ingyenes tankönyvtámogatásban a tanulók 80 %-a részesült.

A 2016. évtől a rászoruló gyermekek szünidei étkeztetésének biztosítása a települési önkormányzat kötelezettsége lett. A szünidei gyermekétkeztetés finanszírozása beépült a központi költségvetésbe. Így a Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvényben foglaltak alapján a települési önkormányzat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek napi egyszeri, meleg- étkeztetés formájában történő ingyenes étkeztetéséhez normatív alapon nyújtott támogatást.

Önkormányzatunk a jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve mind a négy nagy tanítási szünetben (őszi, téli, tavaszi és nyári) biztosítja a napi egyszeri meleg étkezést a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek számára.

Az önkormányzathoz visszajuttatott nyilatkozatok alapján az alábbiak szerint igényelték a szülők a szünidei étkezését a 2022. évben.

	Tavaszi szünet	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet
Szünidei napok száma	2	54	-	11
Szünidei étkezést biztosított napok száma	2	54	-	11
Étkeztetett hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (átlagos napi létszám)	-	-	-	8

(2022. évi normatív elszámolás adatai)

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nincs információ.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem volt ilyen eset.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Nem volt ilyen eset.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal

küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja, 4 gyermek volt a 2021. évben.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	17	13
2017	15	8
2018	12	12
2019	14	2
2020	8	10
2021	8	8
2022	13	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen lévő köznevelési intézményekben a *Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye* látja el a gyógypedagógiai tanácsadást, korai fejlesztést, oktatást és gondozást, amely feladata a komplex koragyermekkorai intervenció és prevenció: az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása. Az óvodában és a Sávolyi Általános Iskolában a szakemberek helyszínen végzik el szükség esetén a szűrést, vizsgálatot, valamint a fejlesztést, terápiát is. Amennyiben súlyos beteg gyermekről van szó, otthon is ellátásban részesítik. Együttműködésük a helyi pedagógusokkal (előadások, értekezleteken való részvétel, tréning, képzések, szakkönyvek, eszközök kölcsönzése, tanácsadás, esetmegbeszélés) is nagyon sokszor a hátrányok leküzdését szolgálja.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A korábban már említett szakszolgálat végzi az orvosok, védőnők által kiszűrt gyógytestnevelésre jogosult gyermekek, tanulók ellátását az óvodákban, iskolákban, létszámuk folyamatosan változó.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Ilyen jellegű felmérés nem volt.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
általános iskolai oktatás infrastrukturális állapota nem megfelelő	ingatlan felújítási program indítása a Siófoki Tankerületi Központtal együttműködve
a kisgyermekes családok településről elköltözése, kevés az intézményes szabadidő eltöltési lehetőség	játszóter fejlesztés, lakókörnyezet rehabilitáció, többfajta sportolási lehetőség biztosítása, közösségi programok szervezése
a településen élő gyermekek egészségének megőrzése	egészségügyi prevenciós programok szervezése, közösségi információs programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az Önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkezik gender szempontok és problémák tekintetében.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 48 %-a nő (277 fő);
- aktív korú nők 22 %-a regisztrált munkanélküli (24 fő)
- 65 év feletti nők száma a női lakosság 13 %-a (37 fő)

A népesség nemek szerinti megoszlása azt mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. A lakosságszámot tekintve a nők 7 %-kal vannak kevesebben a férfiaknál.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a.) a 45 év felettek a változó képzettségi követelmények,
- b.) a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- c.) a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A közvetett diszkrimináció fogalma, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A közösségi esélyegyenlőségi program céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	6,22	8,5	7,36%
2017	7,29	7,74	7,52%
2018	6,84	5,33	6,09%
2019	6,35	8,44	7,40%
2020	5,79	10,46	8,13%
2021	8,65	7,28	7,97%
2022	4,79	3,21	8,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	20	40
2017	57,69	60
2018	42,86	55,56
2019	40	70
2020	44,44	83,33
2021	33,33	55,56
2022	50,00	28,57

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	25	2
2017	26	2
2018	21	2
2019	25	3
2020	27	3
2021	27	3
2022	14	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korú férfiak száma meghaladja a nőkéét. Az álláskeresők száma az előző években nőtt, majd lecsökkent a férfiaknál. A férfiak körében a munkanélküliek csökkenése a különböző közmunka programoknak köszönhető. Kor tekintetében is és a munkanélkülieknél is többen vannak a férfiak.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Képzési programok helyileg 2009-ben voltak. Fejlesztés kapcsán parkgondozói, valamint gazdaasszony képzést kezdeményezett és szervezett Önkormányzatunk akkor a Marcali Munkaügyi központ segítségével.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nem találunk összefüggést a nők munkanélkülisége és az iskolázottság között, sokkal inkább a munkahelyek hiánya a meghatározó. Igaz, az adatok azt mutatják, hogy a 8 általánost végzetek között van a legtöbb munkanélküli, de a munkalehetőségek között (közmunaprogram) nem az iskolai végzettség a legfontosabb szempont.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Információnk nincs róla.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások, az óvodai ellátás kivételével helyben nincsenek, sem munkahely és munkalehetőség. Az óvodába azonban minden gyermek felvételt nyer. Tapasztalataink szerint az óvodai elhelyezés és a nők munkalehetősége és munkavállalása között nincs egyértelműen kimutatható összefüggés. Az óvodai férőhelyek bővítése nem indokolt a csökkenő gyermek létszám miatt.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0	13	-
2017	0	20	-
2018	0	15	-
2019	0	17	-
2020	0	18	-
2021	n.a.	10	-
2022	n.a.	14	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsőde nem működik településünkön.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a háziorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkeznek a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számával.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg, felvilágosítás, tanácsadás, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. Az önkormányzat megállapodás útján, több másik önkormányzattal együtt biztosítja a védőnői ellátást.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért. Önkormányzatunk lehetőségei kimerülnek az olyan rendezvény szervezése kapcsán, amelyen az előadók érintik, érinthetik a családon belüli erőszakot, ezáltal lehetőséget biztosítva a megnyílásra, a probléma feltárására. Ilyen esetről adatot nem kezelünk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Az anyaoththonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől. Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik.

Az önkormányzat közigazgatási területén anyaoththon nincs. Legközelebb, 50 km-es körzeten belül, Marcaliban, valamint Kaposváron található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

„A gender, az egyenlőség szellemiségében, értelmetlennek tartja a nemek megkülönböztetését, és az egyénre bízta a döntést, hogy melyik nemhez tartozónak vallja magát.” A nemek megkülönböztetése a politikában értelmetlen, hisz a nő szellemiségében aktív közszereplő.

Az önkormányzat Képviselő-testületében mindig volt és van női képviselő, a választók mindig fontosnak tartották a nők aktív közszereplését, részvételét a helyi közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nő helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma.

Községünkben nincs olyan szervezet, amely kifejezetten a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
gyermeküket egyedül nevelő nők munkaerőpiaci helyzetének erősítése	közös foglalkoztatási programok indítása munkáltatókkal, civil szervezetekkel
az 50 év feletti nők egészségügyi állapota nem kielégítő	egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése az Egészségfejlesztési Irodával és a háziorvossal együttműködve, prevenciós programok indítása a praxisközösségek bevonásával
közúthálózat nem családbarát (szűk, töredezett járda hálózat), kisgyermekkel veszélyes a közlekedés	út- és járda felújítás a település teljes területén, az akadálymentesítésre tekintettel, kerékpárút hálózat bővítése
jelentős a gyermeküket egyedül nevelő nők száma, e háztartások lakhatási kockázata nagy	a meglévő önkormányzati bérlakások teljeskörű felújítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	100	78	128,21%
2017	93	80	116,25%
2018	98	70	140,00%
2019	98	62	158,06%
2020	110	58	189,66%
2021	110	55	200,00%
2022	106	56	189.28%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Községünkben a demográfiai mutatók szerint 2022. évben a 65 év felettek száma 106 fő. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek, egyfős háztartások aránya. Jellemzően az időskorúak családtagjai sem a településen élnek, a szülők, nagyszülők egyedül maradnak a mindennapi élet kihívásaival.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Az időskorban jellemző megbetegedések mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

A KSH adatai szerint a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásokban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat, különösképpen a nők körében. Kevés, vannak olyan személyek helyben, akik nem jogosultak nyugellátásra, mert nem szereztek nyugdíjra jogosultságot aktív korukban.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)								
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	25	26	21	25	27	27	14
41-45 év (TS 042)	Fő	1	2	2	3	4	5	2,00
	%	4,00%	7,69%	9,52%	12,00%	14,81%	18,52%	14,28%
46-50 év (TS 043)	Fő	5	3	1	3	1	3	2,00
	%	20,00%	11,54%	4,76%	12,00%	3,70%	11,11%	14,28%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	5	4	5	4	2	1,00
	%	12,00%	19,23%	19,05%	20,00%	14,81%	7,41%	33,33%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	2	1	1	4	4	0,00
	%	12,00%	7,69%	4,76%	4,00%	14,81%	14,81%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	3	3	1	0	1	1,00
	%	12,00%	11,54%	14,29%	4,00%	0,00%	3,70%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hi

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel, az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkeznek. Önkormányzatunk, idősbarát önkormányzat, kiemelten kezeli az időseket.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Erre irányuló pályázataink nem voltak.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Önkormányzatunknál azonban ilyen eset nem volt.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A falugondnoki szolgálat egyik fő célterülete az időskorúak. A falugondnok személyesen, közvetlenül az igénybevevővel kapcsolatba lépve végzi a feladatát.

Közreműködik az étkeztetésben, a helyszínen felveszi az étkeztetésre vonatkozó igényeket, segítséget nyújt a kérelem felvételében (szóbeli kérelem esetén), illetve annak kitöltésében (írásbeli kérelem esetén), valamint az orvosi igazolás beszerzésében, a szolgáltatás biztosítása során folyamatosan kapcsolatot tart az igénybevevővel, gondoskodik a személyi térítési díj beszedéséről, tájékoztatást nyújt a lakosság részére az önkormányzat intézkedéseivel, felhívásaival kapcsolatban.

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	100	0	0	12
2017	93	0	0	8
2018	98	0	1	7
2019	98	0	1	5
2020	110	0	1	6
2021	110	0	3	6
2022	106	0		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi, szociális és egyéb alapszolgáltatások a község minden állampolgára részére biztosítottak, egy része elsősorban az idősorúak részére működik (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás). Az étkeztetést is folyamatosan igénybeveszik az idősorúak. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának.

Az idősellátásban civil szervezet községünkben nem működik, szükség esetén a szakosított ellátás megyén belül adott.

Az idősorúak járadéka a jövedelemmel nem rendelkező idősorú (62 év feletti) személyek részére nyújtott támogatás. Ebben az ellátásban 1 fő részesült az önkormányzattól 2012- ben. A hatáskör 2013- tól a járási hivatalokhoz került, de ellátásra jogosult nem volt településünkön.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A közösségi célokat szolgáló Agroturisztikai Központban működik a könyvtár, és helyet ad a számítástechnikai teremnek is, így idősebb lakóink, mozgásukban korlátozott polgáraink is gond nélkül tudják használni. Az épület közvetlen közelében ingyenes wi-fi biztosítja azon polgárok internetes alkalmazás lehetőségét, akik anyagi okokból nem jutnának hozzá. Az épület elhelyezkedése lehetőséget biztosít a több kulturális program megvalósításához, kiállítások szervezéséhez.

b) idősök informatikai jártassága;

A digitális közszolgáltatások és az egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint a távollévő családtagokkal való kapcsolattartás digitális térbe áthelyeződése miatt alapvető szükséglet az időskorúak digitális jártasságának fejlesztése.

d) a generációk közötti programok.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
az önellátás nehézségei	szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fejlesztése,
az előregedő lakosság szükségleteit figyelembe vevő infrastruktúra hiányos	közterületek, középületek akadálymentesítése
öregedő lakosság elmagányosodásának megelőzése	közösségi programok szervezése
időskorúak segítése a közterületek tisztántartásában	közösségi szolgálat keretében az idősek segítségének lehetőségei- a generációk összekapcsolása
megélhetési problémák	célzott szociális segélyezés

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény kimondja, hogy fogyatékos személy: *“az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja”*.

A fogyatékosággal élő emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán, vagy egyáltalán nem képesek élni, a többségi társadalom tagjainak gondoskodására szorulnak. Emberi méltóságukat mindig, minden körülmények között tiszteletben kell tartani. Nem csak feladatunk, hanem erkölcsi kötelezettségünk is felkarolásuk, és a társadalomba való befogadásuk elősegítése.

A fogyatékosággal élők számos olyan hátránnyal, akadállyal kerülnek szembe, mely egészséges embertársaik számára könnyen áthidalható. Nehézségekkel kell szembenézniük pl. ügyeik intézésében, (hivatalok, nyilvános helyek, középületek nem akadálymentesek), a tömegközlekedés használatakor, illetve az utcai közlekedésben. Az ép emberek részéről gyakran tapasztalható a fogyatékkal élőkkel szembeni előítéletesség, a rájuk félelmerként tekintő nézet. A mindennapi életben emiatt nehézségekbe ütköznek, önbecsülésük gyengül. Társas interakciójuk az épek csoportjával gyenge.

A fogyatékos emberek többsége családjá körében vagy saját lakásában, de egy részük bentlakásos intézményi keretek között él.

A fogyatékkal élők és családjaik körében további felmérések végzése szükséges, hogy helyzetükről, a mindennapi élet során felmerülő problémákról részletes információkat szerezhessünk. A fogyatékkal élők életében változást hozott az elmúlt időszakban egészségügyi állapotuk felülvizsgálata, ennek hatásait indokolt vizsgálni a jövőben. A fentiek érdekében a célcsoport tagjaival, illetve őket érintő civil szervezetekkel célszerű fórumot kialakítani.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	5	17	22
2017	6	15	21
2018	8	14	22
2019	7	13	20
2020	6	10	16
2021	n.a.	n.a.	-
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) *fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;*

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan értékelhető statisztikai adatok (főképp helyiek) nincsenek, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetükről.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma csökkenőn tendenciát mutat.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti. Sávolyon nincs ilyen munkáltató.

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás, illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

Helyi foglalkoztatási lehetőség számukra csak a közfoglalkoztatási program keretében működik. Közfoglalkoztatásban fogyatékos személyek jelenleg nincsenek.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nincs információnk.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetés esete nem volt községünkben, mivel ilyen jellegű foglalkoztató nincs.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Helyi szinten csak szolgáltatásokkal (étkeztetés, házi segítségnyújtás) tudunk a fogyatékkal élők rendelkezésére állni és életvitelüket megkönnyíteni. A falugondnoki szolgálat 2016. április 04. napjától működik a településen, melyet 1 fő szakképzett falugondnok lát el. Önkormányzatunk a szolgáltatáshoz egy db gépjárművet biztosít. A szolgálat célja, hogy a településen élők intézményhiányból eredő hátrányait enyhítse, alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást biztosítsa.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékos személyek és családok anyagi gondjainak enyhítésére különböző támogatási formák léteznek. Ezek az 1993. évi III. törvényben (Szt.), valamint az 1998. évi XXVI. törvényben szabályozottak. Számukra alanyi jogon jár például a közgyógyellátás, illetve jogosultak fogyatékoság támogatásra is. A fogyatékos gyermeket ápoló felnőttnek – amennyiben kéri- meg kell állapítani ápolási díjat (Szt.), és jogosult lehet magasabb összegű családi pótlékra is. Ha a szülő úgy dönt, az ápolási díj helyett Gyes-en maradhat a gyermek 10 éves koráig, ami meghosszabbítható a gyermek 14. életévéig.

A fogyatékkal élő személyek mobilitását gépjárműszerzési támogatással, és parkolási igazolványhoz való hozzájutással, támogató szolgálat, szállító szolgálatának működtetésével segíti az állam és a települési önkormányzat.

Az igényelhető támogatások nem mindegyike jár együtt, és nem fedezik a kieső jövedelem és az élethelyzetből fakadó speciális kiadások összegét.

A fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékába részesülő fogyatékos személyek számáról pontos adattal nem rendelkezünk, az őket ellátó intézmények, valamint civil szervezetek segítségével célszerű lenne felmérni az erre vonatkozó információkat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékkal élő személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre.

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;
- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A projektek arányos akadálymentesítése annyit jelent, hogy van akadálymentes parkoló, a parkolótól az épület egy bejárata akadálymentesen megközelíthető, a bejárat akadálymentesen használható, az épületben egy minden hátrányos (fogyatékkal élő) csoport számára akadálymentesen használható vizesblokk található, információs – útbaigazító táblák és feliratok jelzik. Településünkön az Agroturisztikai központ épülete akadálymentes. A Hivatal épülete jelenleg nem közelíthető meg akadálymentesen.

- c) *egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;*

- d) *települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;*

Helyi szinten a legfontosabb intézményeknél (Önkormányzat, Orvosi rendelő, Oktatási Intézmény, Óvoda) biztosított a rámpa, a mozgáskorlátozottak akadálymentes közlekedése. Sajnos más fogyatékkal rendelkezők részére még ilyen kis településen nem biztosított a számukra is használható akadálymentesítés (siketek, gyengén látók).

- e) **közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;**

Az újonnan épült bolt is a fogyatékosok igényeit kiszolgáló szellemben épült.

Súlyos hiányosságok vannak a régebben épült épületek terén. A sport terén csak a szabadban tartott sportterület közelíthető meg akadálymentesen. Az információs akadálymentesítés jó alkalmat teremthet arra, hogy településünk honlapját a gyengén látók részére is olvashatóvá, elérhetővé váljon, ez önkormányzatunk tervei között szerepel.

- f) **munkahelyek akadálymentesítettsége;**

Munkahelyekről helyileg nem beszélhetünk, csak korlátozottan vannak (egynéhány szolgáltató, intézmény és kft.)

- g) **közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;**

Nem megoldott. A közterületeket érintő feljesztések, felújítások során kiemelt figyelmet kell fordítanunk az akadálymentesség biztosítására.

- h) **fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);**

Nem adott. Az újonnan épült közösségi célokat szolgáló Agroturisztikai Központ már az igényeknek megfelelően épült. Ezen épületbe került Önkormányzatunk könyvtára, mely egyben helyet ad a számítástechnikai teremnek is, így idősebb lakóink, mozgásukban korlátozott polgáraink is gond nélkül tudják használni. Az épület közvetlen közelében ingyenes wi-fi biztosítja azon polgárok internetes alkalmazás lehetőségét, akik anyagi okokból nem jutnának hozzá.

i) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Pozitív diszkriminációról nem áll rendelkezésre információ.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	beazonosított problémák
középletek, közszolgáltatást nyújtó épületek akadálymentesítésének igénye	út- és járda felújítás a település teljes területén, ingatlan- és közterület fejlesztés esetén projekt arányos akadálymentesítés
települési honlap akadálymentesítésének igénye	pályázati lehetőség felkutatása
fogyatékkal élők és épek kapcsolata gyenge	érzékenyítő programok szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
gyermekek nyári szünidei napközbeni ellátása	nyári szünidei napközbeni táborok szervezése
Rekreációs területek (parkok) fejlesztendők	Zöldterületi fejlesztések
közlekedési feltételek javítása, kerékpárút hálózat bővítése, utak- és járdák felújítása	út- és járda felújítás a település teljes területén
nők, mélyszegénységben élők, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának problémái	közös foglalkoztatási programok indítása térségi, járási munkáltatókkal, civil szervezetekkel rugalmas foglalkoztatási programok megvalósítása érdekében

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az Óvodások Szülői Munkaközössége, a nevelési intézményeket kötelező órán kívüli programok szervezésével, a helyi háziorvosi szolgálat külön megállapodással a szűrővizsgálatokra történő eljutással, Magyar Ökumenikus Segélyszervezettel eseti megállapodás az élelmiszer csomagok kapcsán, Magyar Máltai Szeretetszolgálattal eseti jellegű, főként ruhaadományok osztása a rászorultak részére.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Önkormányzatunknak együttműködési megállapodása van a helyi Duró Bt-vel a település egészségügyi szűrővizsgálataira.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Marcali Kistérség Többcélú Társulásában résztvevő önkormányzatok a már korábban említett Társulási Megállapodásban rögzített feladatellátást folytatnak. Az esélyegyenlőség megvalósítása, elősegítése a társult önkormányzatoknak is kiemelt célja, így a jövőben e téren való együttműködés nem jelent problémát.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Óvoda Szülői Munkaközössége aktív részvétele az óvoda életében, gyermekrendezvényeken, önkéntes munka, Iskolai Szülői Munkaközösség aktív részvétele az iskolai életben, gyermekrendezvényeken, önkéntes munka.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Adatok nincsenek.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére. Az adatgyűjtésbe bekapcsolódtak a Marcali Közös Önkormányzati Hivatal irodái, a szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmények, óvoda, az egészségügyi ellátásban résztvevők.

Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online, illetve telefonos kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az a) pont szerinti szervezetek részére az esélyegyenlőségi program tervezete megküldésre került, írásban megtehették észrevételeiket. Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel.

Az települési önkormányzat az Esélyegyenlőségi Programban felmerült problémák megoldása érdekében szorosabban együttműködik a településen feladatot ellátó állami, társulási intézményekkel. A szorosabb együttműködés érdekében a szervezetek vezetőivel évente legalább egy alkalommal, szükség esetén több alkalommal tájékoztatják egymást, így átfogó képet kapnak a településen felmerült esélyegyenlőségi problémákról és konkrét megoldási javaslatokkal szolgálhatnak azok megszüntetésére. A Sávoly Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Marcali Közös Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a település teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	magas a tartósan munkanélküliek száma	Közös foglalkoztatási programok indítása munkáltatókkal, civil szervezetekkel integrációs programok megvalósítása érdekében, munkáltatók vonzása, közfoglalkoztatási programok szervezése, munkaerő-piaci kompetenciák/ OKJ képzettség megszerzését támogató képzések szervezése, ezekben való közreműködés
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alapkompetenciák hiánya a mélyszegénységben élők esetében.	Alapkompetenciák megszerzésére irányuló képzések szervezése, ezekben való együttműködés.
Gyermekek	általános iskolai oktatás infrastrukturális állapota nem megfelelő	ingatlan felújítási program indítása a Siófoki Tankerületi Központtal együttműködve
Gyermekek	a kisgyermekes családok településről elköltözése, kevés az intézményes szabadidő eltöltési lehetőség	játszóter fejlesztés, lakókörnyezet rehabilitáció, többfajta sportolási lehetőség biztosítása, közösségi programok szervezése
Gyermekek	a településen élő gyermekek egészségének megőrzése	egészségügyi prevenciós programok szervezése, közösségi információs programok szervezése
Nők	gyermeküket egyedül nevelő nők munkaerőpiaci helyzetének erősítése	közös foglalkoztatási programok indítása kistérségi, járási munkáltatókkal, civil szervezetekkel
Nők	az 50 év feletti nők egészségügyi állapota nem kielégítő	egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése az Egészségfejlesztési Irodával és a háziorvossal együttműködve, prevenciós programok indítása a praxisközösségek bevonásával
Nők	közúthálózat nem családbarát (szűk, töredezett járda hálózat), kisgyermekkel veszélyes a közlekedés	út- és járda felújítás a település teljes területén, az akadálymentesítésre tekintettel, kerékpárút hálózat bővítése
Nők	jelentős a gyermeküket egyedül nevelő nők száma, e háztartások lakhatási kockázata nagy	a meglévő önkormányzati bérlakások teljesskörű felújítása

Idősek	az önellátás nehézségei	szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fejlesztése
Idősek	az előregedő lakosság szükségleteit figyelembe vevő infrastruktúra hiányos	közterületek, középületek akadálymentesítése
Idősek	öregedő lakosság elmagányosodásának megelőzése	közösségi programok szervezése
Idősek	időskorúak segítése a közterületek tisztántartásában	közösségi szolgálat keretében az idősek segítésének lehetőségei- a generációk összekapcsolása
Idősek	megélhetési problémák	célzott szociális segélyezés
Fogyatékkal élők	középületek, közszolgáltatást nyújtó épületek akadálymentesítésének igénye	út- és járda felújítás a település teljes területén, ingatlan- és közterület fejlesztés esetén projekt arányos akadálymentesítés
Fogyatékkal élők	település honlapján akadálymentesítésének igénye	pályázati lehetőség felkutatása
Fogyatékkal élők	fogyatékkal élők és épek kapcsolata gyenge	érzékenyítő programok szervezése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	gyermek nyári szünidei napközbeni ellátása	nyári szünidei napközbeni táborok szervezése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Rekreációs területek (parkok) fejlesztendők	Zöldterületi fejlesztések
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	közlekedési feltételek javítása, kerékpárút hálózat bővítése, utak- és járdák felújítása	út- és járda felújítás a település teljes területén
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	nők, mélyszegénységben élők, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának problémái	közös foglalkoztatási programok indítása térségi, járási munkáltatókkal, civil szervezetekkel rugalmas foglalkoztatási programok megvalósítása érdekében

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedés el érni kívánt cél	A cél összhangj a más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódás a országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés és eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	foglalkoztatási programok	nők, mélyszegénységben élők, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának problémái	foglalkoztatottság növelése a célcsoportokban	Gazdasági program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Új Roma Stratégia (2019-2030)	közös foglalkoztatási programok létrehozása, rugalmas foglalkoztatási formák népszerűsítése, közfoglalk	képviselő-testület	2028.12.31	a foglalkoztatott nők, mélyszegénységben élők, megváltozott munkaképességűek számának növekedése	pályázati forrás	fenntartó	nem releváns

						oztatás bővítése						
2	közlekedési feltételek javítása	közlekedési feltételek javítása, kerékpárút hálózat bővítése, utak- és járdák felújítása	a járdák, közutak állagának javítása			kerékpárút építés, út- és járda felújítás	képviselő-testület	2028.12.31	kerékpárút hossza nő, felújított utak-járdák hossza nő	pályázati és saját forrás	fenntartó	nem releváns
3	munkanélküliek részére alapfokú- és szakképzétségszerzése, tanfolyamok	elhelyezkedést biztosító képzettség, képzés, tanfolyam megszervezése elősegítése	munkanélküliek számának csökkenése		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Új Roma Stratégia (2019-2030)	munkaerő igények felmérése és a szükséges tanfolyamok, képzések szervezése Új kapcsolatfelvétel az illetékes állami szervekkel, közvetítés a lakosság felé	képviselő-testület	2028.12.31	a munkanélküliek száma csökken	pályázati és saját forrás	fenntartó	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Munkahelyek teremtése,	Magas a tartósan munkanélküliek száma.	állások számának növelése	Gazdasági program	Új Roma Stratégia (2019-2030)	munkahely teremtést ösztönző	képviselő-testület	2028.12.31.	megnövekedett	pályázati és saját forrás,	fenntartható	nem releváns

	foglalkoztatók betelepülésének ösztönzése				Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Országos Foglalkoztatási Stratégia (2015-2025)	beruházások, kedvező gazdasági környezet kialakítása			foglalkoztatotti létszám	együttműködés a helyi foglalkoztatókkal		
...												
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Általános iskolai oktatás infrastruktúrára fejlesztése	általános iskolai infrastruktúrák állapota nem megfelelő	akadálymentes, modern környezet kialakítása		Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	ingatlan felújítási programok indítása a Siófoki Tankerületi Központtal együttműkövé	képviselő-testület	2028.12.31.	köznevelési intézmények infrastruktúrája javul	pályázati forrás, együttműködés a Siófoki Tankerületi Központtal	fenntartó	nem releváns
2	Intézményesen eltöltött szabadidő növelése	keves intézményes szabadidő eltöltési lehetőség	lakókörnyezet rehabilitáció, többfajta sportolási lehetőséget biztosítása, közösségi		Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	szabadidős célú infrastruktúra fejlesztés	képviselő-testület	2028.12.31.	csellengő gyermekek számának csökkenése	pályázati és saját forrás	fenntartó	nem releváns

			programok szervezése		„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)							
...												
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Egészségügyi szűrőprogramok	az 50 év feletti nők egészségügyi állapota nem kielégítő	szűrőprogramok, prevenciók előadások szervezése	nem ismert	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségi Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024), Új Roma Stratégia (2019-2030)	egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése az Egészségfejlesztési Irodával együttműködve, prevenciók programok indítása a praxisközösségek bevonásával	képviselő - testület	2028.12.31.	nők egészségben eltöltött életévi számának növelése	pályázati és saját forrás, együttműködés az Egészségfejlesztési irodával és a Marcali Praxisközösséggel	fenntartható	nem releváns
2	egyszülős családok lakhatási biztonságáért	jelentős a gyermeküket egyedül nevelő nők száma, e háztartások lakhatási	lakhatást segítő támogatásokról információk		Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	bérlakások felújítása	képviselő - testület	2028.12.31.	nagyobb lakhatási biztonság, jobb lakhatási	pályázati és saját forrás	fenntartható	nem releváns

	nak növelése	biztonságának kockázata nagy	népszerűsít ése, bérlekások számának növelése		„Legyen jobb a gyermekek ek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségé t Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023-2024) Országos Fogyatékos ügy Program (2015-2025)				feltételek kialakítása			
3												
...												
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Otthonban történő ellátási	az önellátás nehézségei	szociális étkeztetés, házi segítségnyú jtás,		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-	Személyes gondoskodá st otthon nyújtó	képviselő - testület	2028.12.3 1.	otthon gondozott, személyes gondoskodá sban	pályázati forrás	fenntartható	nem releváns

	lehetőségek növelése		jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fejlesztése,		2022), (2023-2024)	szolgáltatások növelése			részesülők számának növekedése			
2	Közterületek, középületek akadálymentesítése	az előregedő lakosság szükségleteit figyelembe vevő infrastruktúra hiányos	közterületek, intézmények akadálymentesítése		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	akadálymentesítés	képviselő - testület	2028.12.31.	akadálymentesen igénybevehető szolgáltatások számának növekedése	pályázati és saját forrás	fenntartható	nem releváns
3	Idősek elmagányosodásának megelőzése	öregedő lakosság elmagányosodásának megelőzése	idősek nappali ellátásának fejlesztése, közösségi programok szervezése		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	közösségi programok szervezése	képviselő - testület	2028.12.31.	közösségi programok	pályázati és saját forrás	nem releváns	nem releváns
4	Közterület tisztántartásban segítség	időskorúak segítése a közterületek tisztántartásában	közösségi szolgálat keretében az idősek segítségének lehetőségei a generációk összekapcsolása		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	közterület tisztántartásának megszervezése időszakosan és folyamatosan is	képviselő - testület	2028.12.31.	rendezetlen közterületek számának csökkenése	saját forrás	nem releváns	nem releváns
5	Élhető időskor	megélhetési problémák	célzott segélyezése		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-	szociális pénzbeli ellátások	képviselő - testület	2024.12.31.	mélyszegénységben élő időskorúak	saját forrás	fenntartható	nem releváns

					2022), (2023-2024)	körének bővítése			számának csökkenése			
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Akadálymentesítés	középületek, közszolgáltatást nyújtó épületek akadálymentesítésének igénye	út- és járda felújítás a település teljes területén, ingatlan- és közterület fejlesztés esetén projekt arányos akadálymentesítés		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	járda- és közút felújítások, akadálymentesítések	képviselő - testület	2028.12.31.	akadálymentes ingatlanok és közterületek számának növekedése	pályázati és saját forrás	fenntartható	nem releváns
2	akadálymentesített információ szerzés a települési honlapról	település honlapján akadálymentesítésének igénye	pályázati lehetőség felkutatása	nem ismert	Országos Fogyatékossgügyi Program (2015-2025)	akadálymentes települési honlap	képviselő - testület	2028.12.31.	honlap akadálymentesítésének megvalósulása	pályázati forrás	fenntartható	nem releváns
3	Előítéletesség csökkentése	előítéletesség a fogyatékkal élőkkel szemben	érzékenyítő programok szervezése	nem ismert	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Országos Fogyatékossg	érzékenyítő programok szervezése	képviselő - testület	2028.12.31.	megszervezett programok száma	pályázati és saját forrás, együttműködés civil szervezetekkel	nem releváns	nem releváns

					ágügyi Program (2015-2025)							
4	Érzékenyítő programok	fogyatékkal élők és épek kapcsolata gyenge	érzékenyítő programok szervezése	nem ismert	Országos Fogyatékos ágügyi Program (2015-2025)	képviselő - testület	2028.12.3 1.	szervezett programok száma	saját és pályázati forrás	nem releváns	nem releváns	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk feladatának tekinti és nyomon követi a Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítását.

Önkormányzatunk vállalja, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterv és évente cselekvési ütemterv készíttüljön.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. A célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül. A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői:

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Sávoly Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Sávoly Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ...../2024.(.....) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- ...../2024. (....) képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Marcali, 2024. június 19.

Aláírás